

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	32

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	4
Tablo 5: Damga Vergisi Kontrolü Yapılmayan Alt Yüklenici Sözleşmelerine İlişkin İşler Listesi	22
Tablo 6: Kira Bedelleri İki Aydan Fazla Ödenmeyen Taşınmazların Listesi	27

KISALTMALAR

KBS	: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TKYS	: Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi
TÜFE	: Tüketici Fiyat Endeksi
ÜFE	: Üretici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Başka Üniversiteye Devredilen Taşınmazların Devir İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması
2. Üniversiteye Ait Taşınmazların İlgili Duran Varlık Hesaplarında İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Devri Yapılan ve Hurdaya Ayrılan Kitapların Kayıtlardan Düşülmemesi
2. Üniversiteye Ait Taşınır Malların Kaydı, Muhafazası ve Kullanımına İlişkin Eksiklikler Bulunması
3. Tek Kaynaktan Temin Edilen Mal ve Hizmetlere İlişkin Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması
4. Uygulamalı Mutfak Gıda İhtiyaçlarının Tek Firmadan Karşılanması
5. Anahtar Teslim Götürü Bedel İhale Dokümanlarında İmalat Tariflerinin Eksik Yazılması
6. Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciler için Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden Bakım Onarım Yaptırılması
7. All Risk Sigorta Poliçelerinde Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi ve All Risk Sigorta Poliçelerinin Alt Yüklenicileri Kapsamaması
8. Yüklenici ile Alt Yükleniciler Arasında İmzalanan Sözleşmelerden Doğan Damga Vergisinin Ödenip Ödenmediğinin Kontrol Edilmemesi, Alt Yüklenicilerin İhale Yasaklısı Olup Olmadığının Sorgulanmaması
9. Üniversite Taşınmazlarının Kiraya Verilmesinde Pazarlık Usulünün Kullanılması
10. Sözleşme Yükümlülüklerini Yerine Getirmeyen Kiracılara Mevzuatında ve Kira Sözleşmelerinde Belirtilen Yaptırımların Uygulanmaması
11. Kiraya Verilen İşyerlerinin Eksik Belge ile İşletilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Anadolu Üniversitesi 06.11.1958 yılında kurulmuş olup Üniversitenin temeli, 7334 sayılı İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Kanunu ile 1958'de Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi ile atılmıştır ve sonrasında 1982 yılından bu güne Anadolu Üniversitesi adı altında eğitim ve öğretim hayatına devam etmektedir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Anadolu Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve

müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanlığı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Anadolu Üniversitesi bünyesinde 12 fakülte, 3 yüksekokul, 1 Devlet Konservatuarı, 6 enstitü, 3 meslek yüksekokulu, 24 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 3.837'dir. Ayrıca Üniversitede 10 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	339	102	441
Doçent	176	154	330
Doktor öğretim üyesi	299	168	467
Öğretim görevlisi	488	111	599
Araştırma görevlisi	186	166	352
Toplam	1.488	701	2.189

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	817	740	1.557
Sağlık	49	105	154
Avukatlık	4	3	7
Eğitim-öğretim	53	4	57
Teknik	175	159	334
Din Hizmetleri	0	1	1
Yardımcı	94	187	281
Sözleşmeli	8	23	31
İşçi	1.149	210	1.359
Toplam	2.349	1.432	3.781

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Anadolu Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 746.680.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 546.958.778,72 TL ödenek eklenmiş, 78.998.359,32 TL ödenek düşülmüş ve toplam ödenek 1.214.640.419,40 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %91,78'i olan 1.114.819.005,97 TL kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)		(%)
01 Personel Giderleri	740.870.819,00	716.498.655,90	96,71
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	127.253.708,00	122.201.524,49	96,03
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	203.952.684,23	158.922.680,74	77,92
05 Cari Transferler	56.011.966,17	55.712.593,74	99,47
06 Sermaye Giderleri	86.551.242,00	61.483.551,10	71,04
Toplam	1.214.640.419,40	1.114.819.005,97	91,78

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 1.114.819.005,97 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %91,78'i kullanılmıştır. Personel giderlerinde 740.870.819,00 TL ödeneğin 716.498.655,90 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 127.253.708,00 TL ödeneğin 122.201.524,49 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 203.952.684,23 TL ödeneğin 158.922.680,74 TL'si, cari transferlerde 56.011.966,17 TL ödeneğin 55.712.593,74 TL'si, sermaye giderlerinde 86.551.242,00 TL ödeneğin 61.483.551,10 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 48.110.016,25 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 746.680.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 1.066.439.610,32 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	47.787.000,00	80.453.136,68	168,36
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	509.886.000,00	837.382.971,25	164,23
Diğer Gelirler	189.007.000,00	150.181.388,55	79,46
Toplam	746.680.000,00	1.068.017.496,48	143,04
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	-	1.577.886,16	-
Net Toplam	746.680.000,00	1.066.439.610,32	142,82

2022 yılında net 1.066.433.589,55 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 1.157.339.895,70 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 1.577.886,16 TL ve faaliyet gideri 1.327.801.970,86 TL olan Üniversite, 2022 yılını 172.039.961,32 TL TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 1.341.995.975,28 TL, gider toplamı 1.312.117.922,89 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 29.878.052,39 TL kâr ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu idaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirilmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe

Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış

İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterli değildir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (*risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme*) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu idaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 5 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 3'ü doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Anadolu Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Başka Üniversiteye Devredilen Taşınmazların Devir İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Eskişehir Teknik Üniversitesine devredilen 210 adet taşınmazın, tapuda resmi olarak devir işlemleri gerçekleştiği halde Üniversitenin 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında takip edilmeye devam edildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi Duran Varlıkları açıklayan “Hesap grubuna ilişkin işlemler” başlıklı 170'inci maddesinin birinci fıkrasının dokuzuncu bendinde; aynı bütçeli kamu idaresinin harcama birimleri arasındaki maddi duran varlık aktarmalarının muhasebe işlem fişi düzenlenmek suretiyle muhasebe kaydı ile yapılacağı, aynı muhasebe biriminden hizmet alan aynı kamu idaresine bağlı harcama birimleri arasındaki aktarmaların ilgili varlık hesabına borç ve alacak, farklı kamu idareleri arasındaki aktarmaların gelir ve gider hesaplarına kaydedilmek suretiyle yapılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişini açıklayan 172'nci maddesinde; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince genel bütçe dışı idare veya kuruluşlara, kapsama dâhil diğer kamu idarelerince diğer idare veya kuruluşlara bedelsiz olarak

devredilen arsa ve araziler ile diğer kişilere bedelsiz olarak devredilen arsa ve arazilerin kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yine Yönetmelik'in 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının işleyişini açıklayan 174'üncü maddesinde ise; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince genel bütçe dışı idare veya kuruluşlara, kapsama dahil diğer kamu idarelerince diğer idare veya kuruluşlara bedelsiz olarak devredilen yeraltı ve yerüstü düzenlerinin kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba, üzerinde bulunduğu arsanın değerinin 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, yeraltı ve yerüstü düzenleri için ayrılmış olan amortisman tutarının 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Hesabına, kalanının ise 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Buna göre Üniversite tarafından diğer kamu idare veya kuruluşlarına bedelsiz olarak devredilen arsa ve arazilerin bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç; yeraltı ve yerüstü düzenlerinin ise kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba ve üzerinde bulunduğu arsanın 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, ayrılmış olan amortisman tutarının 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Hesabına kalanının ise 630 Giderler Hesabına borç olarak kaydedilmesi gerekmektedir.

18.05.2018 tarih ve 30425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un ek madde 193 ile Eskişehir Teknik Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuş, söz konusu Kanun ile bazı fakültelerin Anadolu Üniversitesine bağlı iken, bağlantısı değiştirilerek yeni kurulan Eskişehir Teknik Üniversitesine bağlı hale geleceği hükme bağlanmıştır.

Anadolu Üniversitesi tarafından da 24.01.2020 tarih ve 1 numaralı, 16.04.2020 tarih ve 6 numaralı, 16.11.2021 tarih ve 36 numaralı ve 13.12.2022 tarih ve 28 numaralı Yönetim Kurulu Kararları ile bağlantısı değiştirilen fakültelere ilişkin 210 adet taşınmazın Eskişehir Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne devri kararı verilmiştir. 13.12.2022 tarih ve 28 numaralı Yönetim Kurulu Kararı hariç diğer Yönetim Kurulu Kararları ile Eskişehir Teknik Üniversitesine devredilen taşınmazların tapuda da resmi olarak devir işlemleri gerçekleşmiştir.

Yapılan incelemede Anadolu Üniversitesi tarafından Eskişehir Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne devir işlemleri resmi olarak gerçekleştirilen 53.787.193,78 TL tutarındaki 210 adet taşınmazın 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesaplarında

izlenmeye devam edildiği, devir işlemleri gerçekleşmesine rağmen ilgili taşınmazların çıkış kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2023 yılı sonuna kadar bitirilmesi planlandığı ifade edilmiştir.

Eskişehir Teknik Üniversitesine resmi olarak devir işlemleri gerçekleştirilen taşınmazların, muhasebe kayıtlarında izlenmeye devam edilmesi, Üniversitenin mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının toplam 53.787.193,78 TL fazla görünmesine neden olmaktadır.

BULGU 2: Üniversiteye Ait Taşınmazların İlgili Duran Varlık Hesaplarında İzlenmemesi

Mülkiyeti Anadolu Üniversitesine ait olan bazı taşınmazların duran varlık hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemleri açıklayan 170'inci maddesinde; önceden mevcut olup hesaplarda yer almayan maddi duran varlıklardan, envanter ve değerlemesi yapılanların harcama birimi tarafından bildirildikçe muhasebe birimi tarafından ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınacağı hükme bağlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişini açıklayan 172'nci maddesinde; önceden mevcut olup hesaplarda yer almayan arsa ve arazilerden envanteri yapılanların tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının işleyişini açıklayan 174'üncü maddesinde; önceden mevcut olup hesaplarda yer almayan yeraltı ve yerüstü düzenlerinden envanteri yapılanların tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği, 252 Binalar Hesabının işleyişini açıklayan 176'ncı maddesinde ise; önceden mevcut olup hesaplarda yer almayan binalardan envanteri yapılanların, tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; mülkiyeti Anadolu Üniversitesine ait olan ve cinsi arsa, tarla, yol, demir yolu, bina, dükkan ve iş yeri olan Eskişehir sınırlarında 106, diğer il sınırlarında 114 ve yurt dışında 3 olmak üzere toplam 223 adet taşınmazının bulunduğu, bu taşınmazların envanter

işlemlerinin yapıldığı ve rayiç bedellerinin toplam 102.950.235,74 TL olduğu belirlenmiştir. Ancak söz konusu taşınmazlardan hiçbirisinin Üniversitenin muhasebe sistemi içerisinde yer alan ilgili duran varlık hesaplarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2023 yılı sonuna kadar bitirilmesi planlandığı ifade edilmiştir.

Mülkiyeti Üniversiteye ait olan ve bedel tespiti gerçekleştirilen ilgili taşınmazların muhasebe kayıtlarında doğru olarak gösterilmesi için kullanılması gereken hesapların kullanılmaması, mali tablolarda 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabının 102.950.235,74 TL eksik görünmesine; ayrıca ilgili taşınmazlardan amortisman tabi olanların amortisman takiplerinin yapılamamasına neden olmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Devri Yapılan ve Hurdaya Ayrılan Kitapların Kayıtlardan Düşülmemesi

Anadolu Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından başka bir üniversiteye fiziken devri gerçekleştirilen ve geçmiş yıllarda hurdaya ayrılan kitapların, 255 Demirbaşlar Hesabında takip edilmeye devam edildiği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 34'üncü maddesi gereğince taşınır mal yönetim hesabında, önceki yıldan devredilen, yılı içinde giren, çıkan ve ertesi yıla devredilen taşınırlar ile yılsonu sayımında bulunan fazla ve noksanların gösterilmesi gereklidir. Adı geçen Yönetmelik'in 24'üncü maddesi uyarınca kamu idarelerince devredilen taşınırların çıkışının Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek yapılması gerekir.

Öte yandan hurdaya ayrılan taşınırların Yönetmelik'in 28'inci maddesi hükümleri çerçevesinde Komisyonca hurdaya ayrılmasına karar verilenler için ise Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenlenir. Hurdaya ayrılmasına karar verilen taşınırların harcama yetkilisinin onayı ile kayıtlardan çıkarılması gereklidir.

Yapılan incelemede; 2013-2022 yılları arasında hurdaya ayrılmış olan toplam 33.089

adet kitabın ve Eskişehir Teknik Üniversitesine 06.04.2020-16.04.2020 tarihleri arasında fiilen devredilen 28.855 adet kitabın 255 Demirbaşlar Hesabında izlenmeye devam edildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2023 yılı sonuna kadar bitirilmesi planlandığı ifade edilmiştir.

Başka bir üniversiteye devri gerçekleştirilen ve hurdaya ayrılan taşınırların, muhasebe kayıtlarında izlenmeye devam edilmesi, Üniversitenin mali tablolarında 255 Demirbaşlar Hesabının fazla görünmesine neden olmaktadır.

BULGU 2: Üniversiteye Ait Taşınır Malların Kaydı, Muhafazası ve Kullanımına İlişkin Eksiklikler Bulunması

Üniversite bünyesinde bulunan yirmi bir biriminde yapılan fiziki ambar denetimleri sonucunda; tüketim malzemeleri ile makine, teçhizat ve demirbaşların kaydı, muhafazası, kullanımı ve yönetiminde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile bu Kanun'un 44'üncü maddesine dayalı olarak hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırı hususlar tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un "Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk" başlıklı 48'inci maddesinde; kamu idarelerinin taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu oldukları, taşınırların özelliğinden veya olağan kullanımından kaynaklanan yıpranma ile usulüne uygun olarak belirlenen firelerden dolayı sorumluluk aranmayacağı, kullanılmak üzere taşınır teslim edilen görevlilerin taşınırların korunmasından ve taşınırlara verilen zararlardan sorumlu oldukları, malların edinilmesi, kiralanması, tahsisi, yönetimi, kullanılma ve elden çıkarılma işlemlerinin mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı, bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu tutulacakları ifade edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinde; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan ve taşınır yönetim hesabını ilgili mercilere göndermekten sorumlu oldukları hükme bağlanmış olup aynı maddede kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlilerinin, bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım

ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorunda oldukları belirtilmiştir.

Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde ise Taşınır Kayıt Yetkilileri ile Taşınır Kontrol Yetkililerinin görev ve sorumluluklarına ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Üniversite Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi (TKYS)'ne kayıtlı ambar ad ve kodları, tüketim ve dayanıklı taşınır malzeme sicil raporları, ambar tespit raporları, kişilere verilen taşınır teslim belgeleri, ortak kullanıma verilen dayanıklı taşınırlar listesi ile fiziki ambar sayımları esas alınarak Üniversitenin yirmi bir biriminde yürütülen denetimler sonucunda tespit edilen hususlar aşağıda yer almaktadır.

A-Üniversite genelindeki taşınır ambarlarında gerçekleştirilen denetimlerde bazı birimlerde ihtiyaç fazlası çok sayıda elektronik cihaz ve demirbaş malzeme bulunduğu ve bu taşınırların uzun süredir ambarlarda bekletildiği tespit edilmiştir.

Üniversitenin birimlerinde bulunan ihtiyaç fazlası taşınırların birimler arasında devri mümkün olmakla birlikte Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 31'inci maddesi gereğince; kayıtlara alınış tarihi itibarıyla beş yılını tamamlamış ve idarece kullanılmasına ihtiyaç duyulmayan taşınırların, bu taşınırlara ihtiyaç duyan idarelere de bedelsiz devri Yönetmelik gereği mümkündür.

B-Üniversite genelindeki taşınır ambarlarında gerçekleştirilen denetimlerde bazı birimlerde temizlik ve genel sarf malzemelerinin iki yıllık raf ömürlerini tamamladığı, dolayısıyla artık kullanılamaz hale geldiği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrasında; taşınır kayıt yetkililerinin ambarlarında kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlikleri nedeniyle meydana gelen kayıp ve noksanlıklardan sorumlu olacakları belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 27'nci maddesinin birinci fıkrasında; tüketim malzemelerinin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişimler nedeniyle oluşan fireler, sayımda noksan çıkan taşınırlar, kaybolma gibi nedenlerle yok olan taşınırlar ya da yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar ile canlı taşınırın ölmesi halinde, "Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı" ve "Taşınır İşlem Fişi" düzenlenerek kayıtlardan çıkarılacağı üçüncü fıkrasında ise; birinci fıkrada belirtilen hallerde kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlik olup olmadığı araştırılarak 5'inci madde hükmüne göre

işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Üniversitenin nakit akışının olumsuz yönde etkilenmemesi ve kamu kaynaklarının etkin kullanılması amacıyla, tüketim malzemeleri için (kullanım devir hızıyla orantılı şekilde) optimal stok seviyesi belirlenerek ihtiyacın üzerinde tüketim malzemesi satın alınmasının önüne geçilmesi ve teslim alınan tüketim malzemelerinin ise miat kontrollerinde özenli davranılması gerekmektedir.

C-Üniversite genelindeki taşınır ambarlarında gerçekleştirilen denetimlerde bazı birimlerin muhtelif demirbaş ve tüketim malzemelerinin Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesi gereğince taşınırların giriş ve çıkışına ilişkin kayıtları tutmak, bunlara ilişkin belge ve cetvelleri düzenlemek ve taşınır mal yönetim hesap cetvellerini istenilmesi halinde konsolide görevlisine göndermek taşınır kayıt yetkilisinin görevleri kapsamındadır.

Ç-Üniversite genelindeki taşınır ambarlarında gerçekleştirilen denetimlerde bazı birimlerde genel sarf malzemelerinin kullanıma verilmeden çıkış kayıtlarının yapılarak doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 13'üncü maddesi gereği; taşınırların, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşınırın ölümü gibi yok olma hallerinde ise çıkış kaydı yapılması gerekmektedir.

D-Üniversite genelindeki taşınır ambarlarında gerçekleştirilen fiziki sayımlar sonucunda KBS kayıtları ile mevcut sayım miktarlarında bazı kalemlerde yüksek miktarda noksan ve/veya fazlalık tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesi gereği taşınır kayıt yetkilisi, ambarlarında kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlikleri nedeniyle meydana gelen kayıp ve noksanlıklardan sorumludur. Yönetmelik'in 27'nci maddesi gereğince ise malzemelerin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişimler nedeniyle oluşan fireler, sayımda noksan çıkan taşınırlar, çalınma, kaybolma gibi nedenlerle yok olan taşınırlar ya da yıpranma,

kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar ile canlı taşınırların ölmesi halinde, “Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı” ve “Taşınır İşlem Fişi” düzenlenerek kayıtlardan çıkarılması gerekmektedir.

E-Üniversite genelindeki taşınır ambarlarında gerçekleştirilen denetimlerde bazı birimlerin raf tertip ve düzenin bulunmadığı, malların ambar olma özelliği taşımayan mahallerde ve uygun olmayan şartlarda muhafaza altına alındığı, otomatik söndürme sistemi bulunmayan taşınır ambarlarında yangın tüpü bulunmadığı ya da olan yangın söndürme tüplerinin düzenli şekilde kontrol ve bakımının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 5'inci maddesi gereğince kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorundadırlar.

F-Üniversite genelindeki taşınır ambarlarında gerçekleştirilen denetimlerde bazı birimlerde dönem sonu ve görevlilerin değişmesinde fiili ve fiziki olarak mevzuatın öngördüğü biçimde sayım yapılmadığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 32'nci maddesi gereği kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayımının yapılması; taşınır sayımlarının harcama yetkilisince, kendisinin veya görevlendireceği bir kişinin başkanlığında taşınır kayıt yetkilisinin de katılımıyla, en az üç kişiden oluşturulan sayım kurulu tarafından yapılması ve sayım sonucunda tespit edilen eksik ve fazlalıklarının kayıt altına alınması gerekmektedir.

G-Üniversite genelindeki taşınır ambarlarında gerçekleştirilen denetimlerde bazı birimlerde “Dayanıklı Taşınırlar Listesi”nin düzenlenerek ortak kullanım alanlarına asılmadığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 23'üncü maddesinin beşinci fıkrası gereği taşınırların; oda, büro, bölüm, geçit, salon, atölye, garaj ve servis gibi ortak kullanım alanlarında Dayanıklı Taşınırlar Listesi düzenlenmek ve istek yapan birim yetkilisinin ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusunun imzası alınmak suretiyle teslim edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine

ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresinde stok ve taşınır mal yönetimi konusunda ciddi eksiklikler bulunmakta olup tüketim mal ve malzemeleri ile dayanıklı taşınırların kaydı, muhafazası, kullanımı ve yönetimi konusunda kurumsal bir çalışmanın başlatılması gerekmektedir. Bu haliyle 197 Sayım Noksanları Hesabı, 397 Sayım Fazlaları Hesabı, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı, 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ve 255 Demirbaşlar Hesabı doğru ve güvenilir bilgi üretmemektedir.

BULGU 3: Tek Kaynaktan Temin Edilen Mal ve Hizmetlere İlişkin Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (a) ve (b) fıkraları gereğince yapılan alımlarda mevzuatın öngördüğü şekilde piyasa fiyat araştırmasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22'nci maddesinde; 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında idarece yapılacak alımlarda kullanılmak üzere "4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form" un yer aldığı belirtilmiştir. Buna göre ihtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebeplerinin ayrıntılı şekilde ortaya konulacağı, Kanun'un 22'nci maddesinin ilgili bentlerinde belirtilen hükümlerin uygulanabilir olmasını sağlayan sebeplerin detaylı olarak yazılacağı, bunlara ilişkin belgelerin de anılan forma ekleneceği belirtilmiştir. Ayrıca ihtiyacın neden sadece özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden karşılanabileceğinin detaylı olarak yazılacağı, fiyat araştırması yapılacağı, ihtiyaç konusu mal veya hizmetin niteliklerinin tarif edileceği ve bu hususlara ilişkin bütün belgelerin ilgili forma ekleneceği ifade olunmuştur.

4734 sayılı Kanun'un 22 nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form'un dipnotlarında piyasa fiyat araştırmasının ne şekilde yapılması gerektiği açıklanmıştır.

Dipnot açıklamalarına göre ödeme sürecinde yapılması gereken piyasa fiyat araştırması; aynı malı veya hizmeti ilgili tek kaynaktan alan diğer kamu/özel tüzel kişiliklerine veya gerçek kişilere satış fiyatı, aynı mal veya hizmet daha önce ilgili tek kaynaktan alındıysa daha önceki alım bedelinin, tedavüldeki Türk parası cinsinden ise Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılarak, döviz cinsinden ise tespit tarihinde geçerli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)

Döviz Alış Kuru üzerinden güncellenmesi sonucu ortaya çıkacak fiyat, ilgili tek kaynaktan istenen proforma fatura fiyatı, Ticaret Odası, Sanayi Odası veya Meslek Odası'ndan ve varsa üretim ve/veya satış yapan kurum ve kuruluşlardan alınan fiyat ve ilgili tek kaynağın internet veya sair şekilde ilan ettiği katalog fiyat tarifesi esas alınmak suretiyle yapılmalıdır.

İdare uygulamasında bu alımların ödeme bedeli belirlenirken sadece alım yapılacak tek kaynağın proforma faturası dikkate alınmaktadır. Bununla birlikte tek kaynaktan satın alınacak mal veya hizmetin ilgili tek kaynak tarafından diğer gerçek veya tüzel kişilere satışına ilişkin faturalara yansıyan fiyatlar, ilgili tek kaynağın internette veya sair şekilde ilan ettiği katalog fiyat tarifesi, diğer kamu/özel kurumlar da dâhil daha önce alım yapılmış ise Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) veya döviz cinsinden güncellenen fiyatlar ve ticaret/sanayi odalarından fiyat soruşturulması yoluyla elde edilen fiyatların dikkate alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak tek kaynaktan alım yapılırken aynı mal ya da hizmeti satın alan diğer gerçek ve tüzel kişilerin ödediği bedeller kıyaslanarak piyasa fiyat araştırması yapılması gereklidir. Tek kaynaktan yapılan alımlarda belirtilen şekilde piyasa fiyat araştırması yapılmaması halinde ilgili tek kaynaktan sağlanan mal ve hizmetler için her bir idareye farklı fiyat teklif edilmesine ve gerçekte olması gerekenden daha yüksek bedel ödenmesine neden olunacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Uygulamalı Mutfak Gıda İhtiyaçlarının Tek Firmadan Karşılanması

Eskişehir Meslek Yüksek Okulunun dönemlik 166 kalemden oluşan uygulamalı mutfak gıda ihtiyaçlarının doğrudan temin kapsamında tedarikinde, piyasa fiyat araştırması yapılmadan tek firmadan teklif alınmak suretiyle karşılandığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının dördüncü bendinde; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesine göre ihtiyaçların karşılanmasında onay belgesi düzenlenmesi, onayı takiben ihale yetkilisince görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılması ve buna ilişkin belgelerin dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Doğrudan temin kapsamında piyasa fiyat araştırmasının ne şekilde yapılacağı Harcama Belgeleri Yönetmeliği'ne ekli Örnek: 2 Numaralı Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağında

gösterilmiştir. Buna göre Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağında görüleceği üzere doğrudan temin (22/d) kapsamında alım yapılırken tedarikçilerden teklif alınmak suretiyle piyasa fiyat araştırması yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Üniversite personeline bu konuda yapılan şifahi açıklamada, diğer firmalardan da teklif istendiği ancak teklif verilmediği, bu nedenle tek firmadan alınmak zorunda kalındığı belirtilmiştir. Oysa ihtiyaçların tüm kalemler için toplu şekilde teklif istenmesi yerine tedarikçilerin ana faaliyet alanlarına hitap edecek şekilde ihtiyaçların yaş gıda, kuru gıda, et ürünleri, kahvaltılık grubu, balık grubu, baharat grubu vb. şeklinde gruplandırmak suretiyle teklif alınması ve doğrudan temin alımına konu ihtiyaçların ilanının Üniversite'nin resmi internet sitesi üzerinden yapılması halinde teklif verenlerin sayısının artacağı değerlendirilmektedir. Söz konusu gıda ihtiyacının toplu alımın gerektirdiği avantajdan da yararlanmak için Üniversite'nin diğer birimlerinin gıda ihtiyaçları ile birleştirilerek açık ihale usulüyle tedarik edilmesi veya 4734 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (e) bendi kapsamında faaliyet gösteren ceza infaz kurumları, tutukevleri işyurtları kurumları, Et ve Balık Kurumu, Toprak Mahsulleri Ofisi gibi kamu kurumlarından istisna kapsamında ihalesiz gıda alımı yapılması da mümkündür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Gıda ihtiyaçlarının 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında tedarikinde mevzuatın öngördüğü biçimde piyasa fiyat araştırması yapılması, dolayısıyla tek satıcısı olmadığı halde tek firmadan teklif alınmak suretiyle alım yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 5: Anahtar Teslim Götürü Bedel İhale Dokümanlarında İmalat Tariflerinin Eksik Yazılması

Anahtar teslim götürü bedel ihale dokümanlarının incelenmesinde bazı iş kalemi ve imalatların tariflerinin; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı birim fiyat tarifleri ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Isı Yalıtım Kılavuzuna uygun olarak yazılmadığı tespit edilmiştir.

Bununla beraber Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi gereğince anahtar teslimi götürü bedel işlerde; uygulama projeleri ve mahal listelerine dayalı olarak ilgili ihale dokümanlarında imalat iş kalemleri veya iş gruplarının teknik tarif ve özellikleri belirlenmelidir.

Ayrıca Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme'nin 8.2.'nci maddesinde belirtildiği üzere anahtar teslim götürü bedel yapım işlerinde yapılacak imalatlara ilişkin genel ve özel teknik şartnameler ile diğer açıklamaların ihale dokümanında ayrıntılı şekilde belirtilmesi gerekmektedir.

Üniversite binalarına ait 21 adet çatının sökümü, çatı yapımı, çatı mahallinde ısı ve su yalıtımı yapılması, çatı örtüsü olarak kiremit serilmesi, yağmur oluk ve borularının değiştirilmesi vb. işlerine ilişkin ihale dokümanının incelenmesinde; çatıya çıkışı sağlayan kapakların iç ve dış yüzeyinin ahşap bırakılmayacağı, çevresinin saç ile kaplanacağına ilişkin açıklama bulunmadığı, su yalıtımını sağlayan yalıtım örtüsünün kalınlığına ilişkin düzenleme yapılmadığı, teknik şartnamede saç oluk ve yağmur borularındaki saç malzemesinin kalınlığı belirtilmekle beraber boru ve oluğun çevresi ve çapına ilişkin ölçülendirme bulunmadığı, çatı arasına 10 cm kalınlığında taşıyıcı serilerek ısı yalıtımı yapılması imalat kaleminin teknik tarifi hazırlanırken, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 15.340.1408 (Y.19.061/008) taş yünü ile ısı yalıtımı yapılması pozuna atıf yapılmadığı veya bu tarifen aynen dokümana dercedilmediği ve bu kapsamda teknik şartnamede ısı yalıtım malzemesi (taşıyıcı) üzerine su buharı geçişine açık su yalıtım örtüsünün birbiri üzerine serileceğine ilişkin açıklama bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

İhale dokümanlarında yapılması öngörülen imalatlara ilişkin açıklamaların ayrıntılı şekilde yazılmaması nedeniyle belirtilen eksikliklerden bir kısmının giderilmesi için iş artışı veya sair yollarla sonradan ilave kamu kaynağı kullanılması gerekebileceğinden, iş kalemlerinin tarifleri yazılırken birim fiyat yapma yetkisine haiz kamu kurumlarınca yayımlanan imalat tariflerinin poz numaralarına atıf yapılması, resmi kurum poz numaralarına atıf yapılmayacak ise ilgili imalat tariflerinin dokümana aynen dercedilmesi, resmi kurum pozu bulunmayan imalatlarda ise ilgili imalata ilişkin teknik tarifen detaylı şekilde hazırlanması gerekmektedir.

BULGU 6: Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciler için Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden Bakım Onarım Yapıtırılması

Yapım işlerinde 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince kesin kabul tarihinden itibaren, yüklenici ve alt yükleniciye getirilen 15 yıllık

sorumluluk mükellefiyeti gözetilmeden ve bu kapsamda bir “Teknik Heyet Tespit Raporu” bulunmadan bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 20'nci ve 25'inci maddeleri gereğince; yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de 15 yıl süreyle müteselsilen sorumlu olup bu zarar ve ziyanın genel hükümlere göre (rızaen tahsilât veya alacak davası açılarak) yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Aynı Kanun kapsamında sözleşmeye bağlanan ve kesin kabulden itibaren 15 yıllık müteselsil sorumluluk süresi devam eden kamu binalarında, tadilatlar hariç bakım onarım gideri yapılabilmesi için öncelikle İdare görevlilerinden oluşan bir teknik heyet oluşturulması, söz konusu bakım onarım gerektiren durumun kullanım hatasından mı yoksa imalat hatasından mı kaynaklandığının tespiti yapılarak yazılı belgeye bağlanması, kullanım hatasından kaynaklı bakım onarım giderinin bütçeden karşılanması; buna karşın yüklenici veya alt yüklenici kusurundan kaynaklandığı mahkemenin görevlendirdiği bilirkişiler marifetiyle de tespiti yapılan işlere ait bakım onarım giderinin yüklenici tarafından karşılanması, sonuç alınamaması durumunda kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulhen veya dava yoluyla tahsili için hukuki işlem başlatılması gerekmektedir.

BULGU 7: All Risk Sigorta Poliçelerinde Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi ve All Risk Sigorta Poliçelerinin Alt Yüklenicileri Kapsamaması

a) All Risk Sigorta Poliçelerinde Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi

Üniversiteye ait bazı yapım işlerinde, yüklenici tarafından yaptırılan All Risk (Bütün Riskler) sigortasında bazı risk kalemlerine %2'den fazla muafiyet uygulandığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin “İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması”

başlıklı 9'uncu maddesinde; yüklenicinin çeşitli risklere karşı yaptıracığı All Risk (Bütün Riskler) poliçesinde tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranının azami %2, deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranının ise azami %20 olacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu mevzuat hükmü çerçevesinde; muafiyet açısından uygulanabilecek azami oranın %2 olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Kurum tarafından yaptırılan bazı yapım işlerine (Örneğin; Büyük Onarım Mekanik Tesisat İşleri Kazan Dairelerinin Tadilatı ve Hidroforların Yenilenmesi İşleri) ait sigorta poliçelerinde, Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine aykırı olarak; diğer doğal afetler, yangın, hırsızlık, bakım hasarları muafiyeti %10, diğer hasar muafiyeti %10, üçüncü şahıs mali mesuliyet maddi zarar muafiyeti %10 oranında uygulanmıştır.

Sigorta poliçesinde muafiyet oranlarının mevzuatta yer alan orandan yüksek belirlenmesi yüklenicinin nihai sorumluluğunu değiştirmemekle birlikte; olası risklerin vuku bulması durumunda sigorta şirketlerinin zarar üstlenimlerini azaltmakta, yüklenicinin risk maliyetine katlanma yükümlülüğünü arttırmaktadır.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi gereği, yapım işlerine ilişkin All Risk (Bütün Riskler) sigorta poliçelerinde %2'den fazla muafiyet uygulanmaması gerekmektedir.

b) All Risk Sigorta Poliçelerinin Alt Yüklenicileri Kapsamaması

Yapım işleri için düzenlenmesi gereken All Risk (Bütün Riskler) sigorta poliçelerinin alt yüklenicilerin eylem ve işlemlerini kapsamadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "İş ve İş Yerlerinin Korunması ve Sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında; "*Sigorta poliçesinde; idare işveren sıfatıyla, yüklenici işi gerçekleştiren sıfatıyla yer almalı, alt yüklenicilerin vereceği zararların da teminat kapsamı dahilinde olduğu belirtilmelidir.*" denilmektedir.

Buna göre yapım işine konu olan yapının güvence altına alınması için yükleniciden All Risk (Bütün Riskler) sigortası istenmektedir. Güvence karşılığı olarak alınan sigortada yapım aşamasında yer alan, yüklenicinin birincil düzeyde idareye karşı sorumlu olduğu ayrıca alt yüklenicinin vereceği zararların da kapsama dahil edilip teminata bağlanması gerekmektedir. Ancak Üniversite tarafından gerçekleştirilen bazı yapım işine ilişkin (Örneğin; Büyük Onarım

Mekanik Tesizat İşleri Kazan Dairelerinin Tadilatı ve Hidroforların Yenilenmesi İşleri ihalelerde, idarenin izni ile alt yüklenici çalıştırıldığı ancak All Risk (Bütün Riskler) sigorta poliçelerinin sadece asıl yüklenicileri kapsadığı alt yüklenicilerin verecekleri zararların sigorta poliçesinin kapsamında yer almadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi gereği, alt yüklenici çalıştırılan işlere ilişkin sigorta poliçelerinde alt yüklenicilerin verecekleri zararların da teminat kapsamına alınması gerekmektedir.

BULGU 8: Yüklenici ile Alt Yükleniciler Arasında İmzalanan Sözleşmelerden Doğan Damga Vergisinin Ödenip Ödenmediğinin Kontrol Edilmemesi, Alt Yüklenicilerin İhale Yasaklısı Olup Olmadığının Sorgulanmaması

a) Yüklenici ile Alt Yükleniciler Arasında İmzalanan Sözleşmelerden Doğan Damga Vergisinin Ödenip Ödenmediğinin Kontrol Edilmemesi

Üniversite tarafından ihale edilen yapım işlerine ilişkin yükleniciler ile alt yükleniciler arasında imzalanan sözleşmelerin, yükleniciler tarafından Üniversiteye ibraz edildiğinde, sözleşmelere ait damga vergisinin ödenip ödenmediğinin kontrolünün yapılmadan söz konusu sözleşmelerin işleme konulduğu görülmüştür.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde; anılan Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olacağı; 26'ncı maddesinde ise resmi dairelerin ilgili memurlarının kendilerine ibraz edilen kağıtların damga vergisini aramaya ve eksik olanları bir tutanakla tespit etmeye veya bunları tutanağı düzenlemek üzere, vergi dairesine göndermeye mecbur olduğu düzenlenmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Alt yüklenicilerin çalıştırılması ve sorumlulukları" başlıklı 20'nci maddesinin beşinci fıkrasında; yüklenicinin, idare tarafından onaylanan alt yükleniciler ile bunların işe başlamadan önce sözleşme yapması ve bir örneğini idareye vermesinin gerekli olduğu belirtilmiştir.

Tablo 5: Damga Vergisi Kontrolü Yapılmayan Alt Yüklenici Sözleşmelerine İlişkin İşler Listesi

İşin Adı
Anadolu Üniversitesi AÖF Hizmet Binasında Muhtelif Tadilat İşleri Yapılması

Yemek Üretim Merkezi Tadilatı Yapılması

Yunus Emre Kampüsünde Muhtelif Bina Onarımı İşleri Yapılması

Yapılan incelemede yukarıda belirtilen işlere ait sözleşmelerde idarenin izni ile alt yüklenici çalıştırılmasına karar verilmiştir. Ancak ilgili işlere ilişkin asıl yüklenici ile alt yükleniciler arasında imzalanan alt yüklenici sözleşmelerine ait damga vergilerinin ödenip ödenmediğinin Üniversite tarafından kontrol edilmediği ve alt yüklenici sözleşmelerine ilişkin ödenmeyen damga vergilerinin tespit edilerek vergi dairesine bildirilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Üniversite tarafından ihalesi yapılan yapım işlerinde, İdarenin izni ile alt yüklenicilere yaptırılacak işler için asıl yüklenici ve alt yüklenici arasında yapılan sözleşmelerden doğan damga vergisinin ödenip ödenmediğinin kontrol edilmesi; ödenmemesi durumunda ise vergi dairesine bildirilerek ödenmesinin sağlatılması gerekmektedir.

b) Alt Yüklenicilerin İhale Yasaklı Olup Olmadığının Sorgulanmaması

Anadolu Üniversitesi tarafından alt yüklenici çalıştırılmasına onay verilen ihalelerde, alt yükleniciler için yasaklılık teyidi yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye Katılamayacak Olanlar" başlıklı 11'inci maddesinin birinci fıkrasında bentler halinde kimlerin ihalelerde yüklenici veya alt yüklenici olarak kendileri veya başkaları adına ihaleye katılamayacakları açıklanmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Alt yüklenicilerin çalıştırılması ve sorumlulukları" başlıklı 20'nci maddesinde ise; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca ihalelere katılmaktan yasaklı olanların, 11'inci maddesi uyarınca ihaleye katılamayacak olanların, 58'inci maddesi uyarınca ihalelere katılmaktan yasaklı olanların ve 53'üncü maddenin (b) bendinin 8'inci alt bendi gereğince alınacak Cumhurbaşkanı kararında belirtilen yabancı istekliler ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 26'ncı maddesi uyarınca yasaklı olanların alt yüklenici olamayacağı, ayrıca ön yeterlik/yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterli bulunanlar ile işin ihalesine teklif veren isteklilerin bu işte alt yüklenici olamayacağı belirtilmiş, yüklenicinin ortak girişim olması halinde ise ortak girişimin ortaklarının da alt yüklenici olarak çalıştırılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre alt yüklenicilerin de ihaleye katılanlar gibi ihaleye katılabilme ve yasaklı olmama şartlarını taşımaları zorunludur. Sözleşme imzalandıktan sonra yüklenici tarafından

idareye alt yüklenici çalıştırmak için başvurulduğu durumlarda idare tarafından alt yüklenici ile ilgili yasaklılık kontrollerinin yapılması ve ihalelere katılabilme şartlarının gözetilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Anadolu Üniversitesi tarafından yaptırılan ve Tablo 1’de belirtilen yapım işlerinde Üniversite tarafından alt yüklenici çalıştırılmasına onay verildiği ancak idarenin onayı ile çalıştırılan alt yüklenicilerin yasaklılık kontrollerinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Üniversitenin onayı ile alt yüklenici çalıştırılan işlerde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri gereği alt yüklenicilerin yasaklılık teyidinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 9: Üniversite Taşınmazlarının Kiraya Verilmesinde Pazarlık Usulünün Kullanılması

Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan kiraya verilenlerin ihalesinin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 44’üncü maddesine göre belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45’inci maddesi gereğince açık teklif usulüyle veya 52’nci maddesi gereğince yarışma usulüyle yapılması yerine 51’inci maddesinin (g) bendine göre pazarlık usulüyle yapıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun;

-“Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde; genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun’da yazılı hükümlere göre yürütüleceği,

-“İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu” başlıklı 36’ncı maddesinde ise, bu Kanun’un 1’inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu, ancak 44’üncü maddede gösterilen işlerin belli istekliler arasında kapalı teklif usulüyle, 45’inci maddede gösterilen işlerin açık teklif usulüyle, 51’inci maddede sayılan işlerin pazarlık, 52’nci maddede gösterilen işlerin de yarışma usulüyle yaptırılabilceği,

hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un "Pazarlık usulüyle yapılacak işler" başlıklı 51'inci maddesinin (g) bendinde hangi işlerin bu kapsamda ihale edilebileceği sayılmış olup buna göre kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisinin pazarlık usulüyle ihalesi mümkündür.

Madde hükmünde belirtildiği üzere taşınmazların kiralanması hususunda pazarlık usulünün uygulanabilmesi için şu iki şartın birlikte mevcudiyeti gerekmektedir;

1-Taşınmazın, Devletin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlardan olması,

2-İşin özelliği, idareye yararlı olması veya ivediliği gereği kapalı ya da açık teklif yöntemlerinin kullanılamıyor olmasıdır.

Dolayısıyla 51'inci maddenin yöntemine göre pazarlık usulünün; Devlete ait taşınmazlar kavramının karşılığı olan genel bütçeli kuruluşlara ait taşınmazlar, yani tapuda Maliye Hazinesi adına kayıtlı taşınmazlar dışında uygulanması mümkün değildir. Nitekim bu durum çeşitli yargı kararlarında da hükme bağlanmıştır.

Ayrıca 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinin birinci fıkrasına 21.03.2018 tarih ve 7103 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesiyle "Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları" ibaresinden sonra gelmek üzere, "özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz mallar" ibaresi eklenmiş ve aynı fıkroda yer alan "Hazinenin" ibaresi "idarelerin" şeklinde değiştirilmiştir.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle; Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların kiralama işlemlerinin, 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendine göre pazarlık usulü ile ihale edilmesi mümkün olmayıp kapalı veya açık teklif ihale yönteminin kullanılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Üniversite mülkiyetinde bulunan 86 adet taşınmazın 83'ünün 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendine göre pazarlık usulü ile kiraya verildiği, bu taşınmazların 14'ünün kiralama ihalelerinin 2022 yılı içerisinde pazarlık usulü ile gerçekleştirildiği görülmüştür.

Üniversite'nin kampüs alanı dışında açık ihale usulü ile kiraya verdiği 1 adet taşınmaz ayrıca incelenmiş olup ihalede açıklık ve rekabet unsurlarının oluştuğu, buna dayalı olarak da kira bedelinin, diğer taşınmaz kira bedellerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, pandemi koşulları ve yüzyüze eğitime ara verilmesi nedenleriyle kiralama ihalelerine katılımcı olmadığı, hizmet aksaklığının önüne geçmek amacıyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesi gereği pazarlık usulünün kullanıldığı ifade edilmiştir. 2023 yılında yapılan kiralama ihalelerinde mevzuat çerçevesinde işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle; Üniversitenin mülkiyetinde bulunan taşınmazların kiralama işlemlerinin, 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin (g) bendine göre ihale edilmesi mümkün olmayıp kapalı veya açık teklif ihale yönteminin kullanılması gerekmektedir.

BULGU 10: Sözleşme Yükümlülüklerini Yerine Getirmeyen Kiracılara Mevzuatında ve Kira Sözleşmelerinde Belirtilen Yaptırımların Uygulanmaması

Kiracılardan iki aydan fazla kira, elektrik, su ve doğalgaz gibi alacakların tahsil edilememesine rağmen Üniversite tarafından kira sözleşmelerinin feshedilmediği ve kiracıların ihalelerden yasaklanmadığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması" başlıklı 62'nci maddesinde; sözleşme yapıldıktan sonra 63'üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatın gelir kaydedileceği ve sözleşmenin feshedilerek hesabın genel hükümlere göre tasfiye edileceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "İdarelerce ihalelere katılmaktan geçici yasaklama" başlıklı 84'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ise; üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit ve müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, haklarında bir yıla kadar bütün ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verileceği ve bu kararların Resmi Gazetede ilan ettirileceği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine de işleneceği

ifade edilmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun "Konut ve Çatılı İşyeri Kiraları" başlıklı ikinci ayırımının 339'uncu maddesinde; konut ve çatılı işyeri kiralarına ilişkin hükümlerin, bunlarla birlikte kullanımı kiracıya bırakılan eşya hakkında da uygulanacağı, ancak bu hükümlerin, niteliği gereği geçici kullanıma özgülenmiş taşınmazların altı ay ve daha kısa süreyle kiralanmalarında uygulanmayacağı, kamu kurum ve kuruluşlarının ise, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerine bu hükümlerin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un 347'nci maddesinde de; konut ve çatılı işyeri kiralarında kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az onbeş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşmenin aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılacağı, kiraya verenin, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremeyeceği, ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya verenin, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebileceği hüküm altına alınmıştır. Mezkûr maddeye göre belirsiz süreli kira sözleşmelerinde, kiracı her zaman, kiraya veren ise kiranın başlangıcından on yıl geçtikten sonra, genel hükümlere göre fesih bildiriyle sözleşmeyi sona erdirebilecek, ayrıca genel hükümlere göre fesih hakkının kullanılabilceği durumlarda, kiraya veren veya kiracı da sözleşmeyi sona erdirebilecektir.

Buna göre; taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen kiracıların sözleşmelerinin feshedilip, teminatlarının gelir kaydedilmesi ve bu kiracıların ihalelere katılmaktan geçici olarak yasaklanması için ilgili Bakanlığa bildirilmesi gerekmektedir.

Üniversite tarafından kiracılara sunulan ve kiracılar tarafından kabul edilip imzalanan "Kira Şartnamesi" ve Üniversite ile kiracılar arasında imzalanan "Kira Sözleşmesi" hükümleri gereği; kira bedelinin ilgili ayın ilk 5 (beş) işgünü içinde Anadolu Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın hesaplarına yatırılacağı ve dekontun İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı'na teslim edeceği, 2 (iki) ay üst üste kira, elektrik, su, doğalgaz bedellerinin ödenmemesi durumunda ise sözleşmenin Üniversite tarafından tek taraflı olarak feshedileceği belirtilmiştir.

Tablo 6: Kira Bedelleri İki Aydan Fazla Ödenmeyen Taşınmazların Listesi

Kiraya Verilen	Yıllık Kira Bedeli	Kesin Teminat	Ödenmeyen Kira Tutarı	KDV	Ödenmeyen Diğer	Gecikme Zammı	Toplam Kira
----------------	--------------------	---------------	-----------------------	-----	-----------------	---------------	-------------

Yerin Adı ve Kiralama Süresi	(TL)	Tutarı (TL)	(TL)		Giderler (Elektirik, Su, Doğalgaz)	(TL)	Borcu (TL)
Eğitim Fakültesi (B) Blok (36 Ay)	106.492,32	14.256,00	26.400,00	4.752,00	33.110,74	794,17	65.056,91
Eğitim Fakültesi (E) Blok (36 Ay)	97.214,64	13.014,00	24.100,00	4.338,00	8.361,78	488,61	37.288,39
Eğitim Fakültesi 2Adet Fotokopi Yeri (36 Ay)	6.000,00	360	2.400,00	432,00	1.776,58	87,35	4.695,93
İletişim Bilimleri Fakültesi Kantin (36 Ay)	178.945,44	20.869,43	82.485,74	8.020,01	56.510,43	1.982,26	148.998,44
İletişim Bilimleri Fakültesi 1Adet Fotokopi Yeri (36 Ay)	5.756,76	648,14	2.799,46	280,72	-	510,59	3.590,77
Otomat Makine Yerleri (36 Ay)	1.181.609,00	128.700,00	425.254,26	-	57.454,33	7.799,61	490.508,20
Edebiyat Fakültesi Kantin (36 Ay)	287.723,40	33.480,00	-	-	27.014,09	110,61	27.124,70
Köprübaşı Cad. No:23 (36 Ay)	42.657,84	6.264,00	7.109,64	1.279,74	-	81,54	8.470,92
Hukuk Fak. Kantin (36 Ay)	486.345,36	56.592,00	81.057,56	7.295,18	35.599,09	296,7	124.248,53

Yapılan incelemede; Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazlardan bazılarının yıl içerisinde Şartname ve Sözleşme hükümlerine aykırı olarak kira bedellerini iki aydan fazla sürelerle ödemedikleri tespit edilmiştir. Yukarıdaki tabloda da belirtilen taşınmazlarda faaliyet gösteren ve aylar boyunca kira tutarları ve diğer giderlerini ödemeyen müstecirlere, en az 10 gün süreli ihtarların çekilmediği, Şartname ve Sözleşme hükümlerine aykırı davranan müstecirlere ilişkin sözleşmelerin feshedilmediği ve kesin teminatların gelir kaydedilerek ihalelere katılmaktan geçici olarak yasaklanmadıkları görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, idarenin 2886 sayılı Kanun çerçevesinde taahhüdünü yerine getirmeyen kiracılara nedenlerini açıkça belirterek en az on gün süreli ihtar çektikten sonra durumun devam etmesi halinde kira sözleşmesinin feshedilmesi, kesin teminatın gelir kaydedilmesi, kiracının ihalelerden yasaklanması ve tahliye işlemlerinin başlatılması aynı zamanda 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümlerine göre işlem tesis etmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Kiraya Verilen İşyerlerinin Eksik Belge ile İşletilmesi

Üniversite tarafından kiraya verilen 86 adet işyerinden 6'sında, idare görevlileri ile birlikte yürütülen denetim sonucunda kiraya verilen alanları işletenlerin bazı eksik belgelerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Denetimi gerçekleştirilen kiralık alanları işletenlerin; İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı, Gıda, Üretim, Satış ve Toplu Tüketim İşletmeleri İçin İşletme Kayıt Belgesi, gıda üretim ve satışı yapan işyerlerinde çalışanların Hijyen Eğitim Belgelerinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kiralanan işyerlerinde bahsi geçen ruhsat, kayıt ve diğer belgelerin bulunmaması müstecirlerin İşyeri Açma İzni Harcı ile İlan ve Reklam Vergisi ödemediği faaliyetinde bulunmasına, ilgili belediye ve İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yapılacak denetimlerden kaçınılmasına ve işyeri faaliyetlerinin hijyen eğitimi almamış personel tarafından görülmesine sebebiyet verecektir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümleri gereğince müstecirlerin, kiraladıkları işyerlerini İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı, hafta sonu açık kalacak ise Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı olarak ruhsatlandırması gerekmektedir. Bununla beraber Üniversite tarafından kiralanan alanların, Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik'in 2'nci maddesinde belirtilen "kayıt belgesinden hariç tutulan yerler" arasında sayılmaması nedeniyle İl Tarım ve Orman Müdürlüğünden İşletme Kayıt Belgesi alınması da gereklidir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	31
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	33
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	34
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	34
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	35
6. DENETİM BULGULARI.....	35

KISALTMALAR

TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
ÜFE	: Üretici Fiyatları Endeksi
TÜFE	: Tüketici Fiyatları Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kullanma ve Yararlanma Hakkı Tanıyan Bilgisayar Yazılımı Alımlarının Gider Olarak Kaydedilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Tek Kaynaktan Temin Edilen Mal ve Hizmetlere İlişkin Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

2. Yerine Getirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımlarında Sözleşme Düzenlenmemesi

3. All Risk Sigorta Poliçelerinde Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi ve All Risk Sigorta Poliçelerinin Alt Yüklenicileri Kapsamaması

4. Yüklenici ile Alt Yükleniciler Arasında İmzalanan Sözleşmelerden Doğan Damga Vergisinin Ödenip Ödenmediğinin Kontrol Edilmemesi ve Alt Yüklenicilerin İhale Yasaklısı Olup Olmadığının Sorgulanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 07.07.1999 tarih ve 23748 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 21.04.2021 tarih ve 31461 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile değişikliğe uğramıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Bilimsel görüş vermek, proje ve rapor hazırlamak; araştırma, uygulama, danışmanlık, eğitim gibi hizmetleri yerine getirmek,

b) Belirli bilimsel sonuçların uygulamasını gerçekleştirmek,

c) Tasarım, plan, harita, fotoğraf, model deneyleri, bakım, onarım, röleve, restorasyon, peyzaj, deney, analiz, tetkik ve diğer mal ve hizmet üretimleri gibi işleri yapmak,

ç) Eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretmek,

d) Yurt içindeki ve yurt dışındaki uzaktan öğretim, örgün ve yaygın eğitim-öğretim hizmetlerinin gerektirdiği her türlü basılı malzeme, görsel-ışitsel eğitim materyalleri, bilgisayar ve televizyon-radyo programları, yardımcı ders ve test malzemeleri, deney ve uygulamaya ilişkin her türlü eğitici, öğretici, tanıtıcı malzeme ile kitleri üretmek, çoğaltmak, dağıtmak, satmak, kiralamak, uygulamak ve bunlara ilişkin işleri yürütmek,

e) Bilgisayar ve yazılım hizmetleri, sertifika ve tanıtım programları hazırlamak ve uygulamak; Açıköğretim sınavları, kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerinin talepleri üzerine yapılan sınav organizasyonları, ölçme ve değerlendirme faaliyetleri ve bunlara ilişkin işleri yapmak,

f) Bilim, kültür ve sanat alanlarında; kongre, konferans, sempozyum, seminer, panel gibi etkinliklere yönelik hizmetler yapmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum

şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemelerin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 20’dir.

İşletme Müdürlüğünde; İşletme müdürü, 14 idari memur ve 11 sürekli işçi hizmet vermekte olup bunlardan 15’inin kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 1 saymanlık müdür yardımcısı, 3 uzman ve 1 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2022 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 1.854.897.923,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider bütçesi 1.855.847.923,00 TL’ye, gelir bütçesi ise 1.855.847.923,00 TL’ye yükselmiştir.

İşletmenin 2022 yılında 1.300.508.382,20 TL bütçe giderine karşılık 1.323.895.528,51

TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2022 yılı gelir tablosuna göre 1.341.995.975,28 TL gelir elde edilmiş, 1.312.117.922,89 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 29.878.052,39 TL kâr ile tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu
- Envanter Defteri

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kullanma ve Yararlanma Hakkı Taniyan Bilgisayar Yazılımı Alımlarının Gider Olarak Kaydedilmesi

Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından 2022 mali yılı içerisinde alımı gerçekleştirilen bilgisayar yazılımlarının 260 Haklar Hesabında izlenmeyip doğrudan gider olarak kaydedildiği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabının niteliğini açıklayan 222'nci maddesinde; haklar hesabı bedeli karşılığında edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 260 Haklar Hesabının işleyişini açıklayan 223'üncü maddesinde; hakların maliyet bedeli ile bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği, yararlanma süresi belli olanların sürenin bitiminde, yararlanma süresi belli olmayanların 5'inci yılın sonunda bu hesaba alacak, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

Ayrıca Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından 20.01.2022 tarihli döner sermaye işletme birimlerine yazılan genel yazıda da; Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği marka, isim, bilgisayar yazılımı, telif, patent, sınai ve işletme hakları gibi maddi olmayan duran varlık niteliğindeki alımların ilgili duran varlık hesaplarında izlenmesi gerektiği döner sermaye işletmesi birimlerine iletilmiştir.

Buna göre mali yıl içerisinde elde edilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkilerin 260 Haklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından 2022 mali yılı içerisinde gerçekleştirilen 4.648.682,38 TL tutarındaki bilgisayar yazılımı alımlarının 260 Haklar Hesabında izlenmek yerine doğrudan 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında gider olarak izlendiği görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Bilgisayar yazılımı alımlarının muhasebe kayıtlarında doğru olarak görünmesi için kullanılması gereken hesapların kullanılmaması; mali tablolarda 260 Haklar Hesabının 4.648.682,38 TL eksik görünmesine neden olmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Tek Kaynaktan Temin Edilen Mal ve Hizmetlere İlişkin Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (a) ve (b) fıkraları gereğince gerçekleştirilen alımlarda mevzuatın öngördüğü şekilde piyasa fiyat araştırmasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22'nci maddesinde; 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında idarece yapılacak alımlarda kullanılmak üzere "4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form" un yer aldığı belirtilmiştir. Buna göre ihtiyacın

gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebeplerinin ayrıntılı şekilde ortaya konulacağı, Kanun'un 22'nci maddesinin ilgili bentlerinde belirtilen hükümlerin uygulanabilir olmasını sağlayan sebeplerin detaylı olarak yazılacağı, bunlara ilişkin belgelerin de anılan forma ekleneceği belirtilmiştir. Ayrıca ihtiyacın neden sadece özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden karşılanabileceğinin detaylı olarak yazılacağı, fiyat araştırması yapılacağı, ihtiyaç konusu mal veya hizmetin niteliklerinin tarif edileceği ve bu hususlara ilişkin bütün belgelerin ilgili forma ekleneceği ifade olunmuştur.

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form'un dipnotlarında piyasa fiyat araştırmasının ne şekilde yapılması gerektiği açıklanmıştır.

Dipnot açıklamalarına göre ödeme sürecinde yapılması gereken piyasa fiyat araştırması; aynı malın veya hizmetin ilgili tek kaynaktan alan diğer kamu/özel tüzel kişiliklerine veya gerçek kişilere satış fiyatı, aynı mal veya hizmet daha önce ilgili tek kaynaktan alındıysa daha önceki alım bedelinin tedavüldeki Türk parası cinsinden ise Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) kullanılarak, döviz cinsinden ise tespit tarihinde geçerli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Döviz Alış Kuru üzerinden güncellenmesi sonucu ortaya çıkacak fiyat, ilgili tek kaynaktan istenen proforma fatura fiyatı, Ticaret Odası, Sanayi Odası veya Meslek Odası'ndan ve varsa üretim ve/veya satış yapan kurum ve kuruluşlardan alınan fiyat ve ilgili tek kaynağın internet veya sair şekilde ilan ettiği katalog fiyat tarifesi esas alınmak suretiyle yapılmalıdır.

İdare uygulamasında bu alımların ödeme bedeli belirlenirken sadece alım yapılacak tek kaynağın proforma faturası dikkate alınmaktadır. Bununla birlikte tek kaynaktan satın alınacak mal veya hizmetin ilgili tek kaynak tarafından diğer gerçek veya tüzel kişilere satışına ilişkin faturalara yansıyan fiyatlar, ilgili tek kaynağın internette veya sair şekilde ilan ettiği katalog fiyat tarifesi, diğer kamu/özel kurumlar da dâhil daha önce alım yapılmış ise Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) veya döviz cinsinden güncellenen fiyatlar ve ticaret/sanayi odalarından fiyat soruşturulması yoluyla elde edilen fiyatların dikkate alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak tek kaynaktan alım yapılırken aynı mal ya da hizmeti satın alan diğer gerçek ve tüzel kişilerin ödediği bedeller kıyaslanarak piyasa fiyat araştırması yapılması gereklidir. Tek kaynaktan yapılan alımlarda belirtilen şekilde piyasa fiyat araştırması

yapılmaması halinde ilgili tek kaynaktan sağlanan mal ve hizmetler için her bir idareye farklı fiyatlar teklif edilmesine ve gerçekte olması gerekenden daha yüksek bedel ödenmesine neden olunacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Yerine Getirilmesi Belli Bir Süreyi Gerektiren Doğrudan Temin Alımlarında Sözleşme Düzenlenmemesi

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bütçesinden doğrudan temin ile gerçekleştirilen bakım onarım kapsamındaki hizmet ve yapım işlerinin incelenmesi sonucunda; alım yapılan ve belirli bir süreyi gerektiren bazı bakım, onarım ve tadilat işlerinin temininde sözleşme imzalanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temine ilişkin açıklamalar" başlıklı 22.1.1.3. maddesi gereği; alımı yapılacak mal teslimi veya hizmet alımı ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunludur.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Doğrudan temin kapsamında imzalanacak sözleşmelerin birebir tip sözleşme olması zorunlu olmayıp daha özet ve rafine hükümler içeren bir metin olması mümkündür. Doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen ve belli bir süreyi gerektiren hizmet ve yapım işlerinde işin idare tarafından belirlenen koşullarda ve özelliklerde yapılmasını garanti altına almak, kamu kaynaklarının daha etkin kullanımını ve işin kontrolünü sağlamak ve ilgili işten doğabilecek hukuki ihtilafların önüne geçmek için mevzuatın zorunlu kıldığı sözleşmelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: All Risk Sigorta Poliçelerinde Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi ve All Risk Sigorta Poliçelerinin Alt Yüklenicileri Kapsamaması

a) All Risk Sigorta Poliçelerinde Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi

Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne ait bazı yapım işlerinde, yüklenici tarafından yaptırılan All Risk (Bütün Riskler) sigortasında bazı risk kalemlerine

%2'den fazla muafiyet uygulandığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde; yüklenicinin çeşitli risklere karşı yaptıracığı All Risk (Bütün Riskler) poliçesinde tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranının azami %2, deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranının ise azami %20 olacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu mevzuat hükmü çerçevesinde; muafiyet açısından uygulanabilecek azami oranın %2 olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Kurum tarafından yaptırılan bazı yapım işlerine (Örneğin; Yunus Emre Kampüsü Eğitim ve Hizmet Bloklarında Muhtelif Tadilat İşleri İş) ait sigorta poliçelerinde, Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine aykırı olarak; diğer doğal afetler, yangın, hırsızlık, bakım hasarları muafiyeti %10, diğer hasar muafiyeti %10, üçüncü şahıs mali mesuliyet maddi zarar muafiyeti %10 oranında uygulanmıştır.

Sigorta poliçesinde muafiyet oranlarının mevzuatta yer alan orandan yüksek belirlenmesi yüklenicinin nihai sorumluluğunu değiştirmemekle birlikte; olası risklerin vuku bulması durumunda sigorta şirketlerinin zarar üstlenimlerini azaltmakta, yüklenicinin risk maliyetine katlanma yükümlülüğünü arttırmaktadır. Diğer taraftan poliçelerde genel teamül olarak belirtilen oranlarda muafiyetler konulması yüklenicinin olası risklere katlanma maliyetlerini arttırarak idarenin de işi zamanında veya daha düşük maliyetli olarak tamamlaması yükümlülüğüne engel olabilecektir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi gereği, yapım işlerine ilişkin bütün riskler All Risk (Bütün Riskler) sigortalarında %2'den fazla muafiyet uygulanmaması gerekmektedir.

b) All Risk Sigorta Poliçelerinin Alt Yüklenicileri Kapsamaması

Yapım işleri için düzenlenmesi gereken All Risk (Bütün Riskler) poliçelerinin alt yüklenicilerin eylem ve işlemlerini kapsamadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "İş ve İş Yerlerinin Korunması ve Sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında; "*Sigorta poliçesinde; idare işveren sıfatıyla, yüklenici işi gerçekleştiren sıfatıyla yer almalı, alt yüklenicilerin vereceği zararların da teminat kapsamı dahilinde olduğu belirtilmelidir.*" denilmektedir.

Buna göre yapım işine konu olan yapının güvence altına alınması için yükleniciden All Risk (Bütün Riskler) sigortası istenmektedir. Güvence karşılığı olarak alınan sigortada yapım aşamasında yer alan, yüklenicinin birincil düzeyde idareye karşı sorumlu olduğu ayrıca alt yüklenicinin vereceği zararların da kapsama dahil edilip teminata bağlanması gerekmektedir. Ancak Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen bazı yapım işine ilişkin (Örneğin; Yunus Emre Kampüsü Eğitim ve Hizmet Bloklarında Muhtelif Tadilat İşleri İşi) ihalelerde, Üniversitenin izni ile alt yüklenici çalıştırıldığı ancak All Risk (Bütün Riskler) sigortalarında sadece yüklenicilerin adının geçtiği alt yüklenicilerin yer almadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi gereği, alt yüklenici çalıştırılan işlere ilişkin sigorta poliçelerinde alt yüklenicilerin verecekleri zararların da teminat kapsamına alınması gerekmektedir.

BULGU 4: Yüklenici ile Alt Yükleniciler Arasında İmzalanan Sözleşmelerden Doğan Damga Vergisinin Ödenip Ödenmediğinin Kontrol Edilmemesi ve Alt Yüklenicilerin İhale Yasaklısı Olup Olmadığının Sorgulanmaması

a) Yüklenici ile Alt Yükleniciler Arasında İmzalanan Sözleşmelerden Doğan Damga Vergisinin Ödenip Ödenmediğinin Kontrol Edilmemesi

Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından ihale edilen yapım işlerine ilişkin yükleniciler ile alt yükleniciler arasında imzalanan sözleşmelerin, yükleniciler tarafından Üniversiteye ibraz edildiğinde, sözleşmelere ait damga vergisinin ödenip ödenmediğinin kontrolünün yapılmadan söz konusu sözleşmelerin işleme konulduğu görülmüştür.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde; anılan Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olacağı; 26'ncı maddesinde ise resmi dairelerin ilgili memurlarının kendilerine ibraz edilen kağıtların damga vergisini aramaya ve eksik olanları bir tutanakla tespit etmeye veya bunları tutanağı düzenlemek üzere, vergi dairesine göndermeye mecbur olduğu düzenlenmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Alt yüklenicilerin çalıştırılması ve sorumlulukları”

başlıklı 20'nci maddesinin beşinci fıkrasında; yüklenicinin, idare tarafından onaylanan alt yükleniciler ile bunların işe başlamadan önce sözleşme yapması ve bir örneğini idareye vermesinin gerekli olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne ait bazı yapım işlerine (Örneğin; 2022/422259 ihale kayıt numaralı Yunus Emre Kampüsü Eğitim ve Hizmet Bloklarında Muhtelif Tadilat Yapılması İşİ) ait sözleşmelerde idarenin izni ile alt yüklenici çalıştırılmasına karar verilmiştir. Ancak işlere ilişkin asıl yüklenici ile alt yükleniciler arasında imzalanan alt yüklenici sözleşmelerine ait damga vergilerinin ödenip ödenmediğinin Üniversite tarafından kontrol edilmediği ve alt yüklenici sözleşmelerine ilişkin ödenmeyen damga vergilerinin tespit edilerek vergi dairesine bildirilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Üniversite tarafından ihalesi yapılan yapım işlerinde, Üniversitenin izni ile alt yüklenicilere yaptırılacak işler için asıl yüklenici ve alt yüklenici arasında yapılan sözleşmelerden doğan damga vergisinin ödenip ödenmediğinin kontrol edilmesi; ödenmemesi durumunda ise vergi dairesine bildirilerek ödenmesinin sağlatılması gerekmektedir.

b) İdarenin İzni İle Çalışan Alt Yüklenicilerin İhale Yasaklısı Olup Olmadığının Sorgulanmaması

Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından alt yüklenici çalıştırılmasına onay verilen ihalelerde, alt yükleniciler için yasaklılık teyidi yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye Katılamayacak Olanlar" başlıklı 11'inci maddesinin birinci fıkrasında bentler halinde kimlerin ihalelerde yüklenici veya alt yüklenici olarak kendileri veya başkaları adına ihaleye katılamayacakları açıklanmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Alt yüklenicilerin çalıştırılması ve sorumlulukları" başlıklı 20'nci maddesinde ise; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca ihalelere katılmaktan yasaklı olanların, 11'inci maddesi uyarınca ihaleye katılamayacak olanların, 58'inci maddesi uyarınca ihalelere katılmaktan yasaklı olanların ve 53'üncü maddenin (b) bendinin 8'inci alt bendi gereğince alınacak Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen yabancı istekliler ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun

26'ncı maddesi uyarınca yasaklı olanların alt yüklenici olamayacağı, ayrıca ön yeterlik/yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterli bulunanlar ile işin ihalesine teklif veren isteklilerin bu işte alt yüklenici olamayacağı belirtilmiş, yüklenicinin ortak girişim olması halinde ise ortak girişimin ortaklarının da alt yüklenici olarak çalıştırılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre alt yüklenicilerin de ihaleye katılanlar gibi ihaleye katılabilme ve yasaklı olmama şartlarını taşımaları zorunludur. Sözleşme imzalandıktan sonra yüklenici tarafından idareye alt yüklenici çalıştırmak için başvurulduğu durumlarda idare tarafından alt yüklenici ile ilgili yasaklılık kontrollerinin yapılması ve ihalelere katılabilme şartlarının gözetilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Anadolu Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından yaptırılan bazı işlerde (Örneğin; 2022/422259 ihale kayıt numaralı Yunus Emre Kampüsü Eğitim ve Hizmet Bloklarında Muhtelif Tadilat Yapılması İşi) İdare tarafından alt yüklenici çalıştırılmasına onay verildiği ancak İdarenin onayı ile çalıştırılan alt yüklenicilerin yasaklılık kontrollerinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Üniversitenin onayı ile alt yüklenici çalıştırılan işlerde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri gereği alt yüklenicilerin yasaklılık teyidinin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>